

MCM**P**

**METODICKÉ
CENTRUM
MUZEJNÍ
PEDAGOGIKY**

Návštěvníci s mentálním postižením v muzeu

Mgr. Soňa Mertová, **Muzeum bez bariér**, 14.-15. 10. 2015

mentální postižení

- **vrozené nebo do 2 let získané postižení psychických schopností člověka**
 - **nemožnost dosáhnout odpovídajícího stupně vývoje navzdory přijatelné výchovné stimulaci**
- **hloubka a míra je individuálně odlišná**

(Vágnerová 2004, s. 289)

psychické procesy osob s mentálním postižením

poznání

vnímání

pozornost

paměť

myšlení

řeč

učení

oslabeny v závislosti na míře postižení

emoce
labilní
nezralé
opožděné
protikladné
nerozlišované
neadekvátní podnětům
nízká frustrační tolerance

pozitivní emoce
rozvoj sociálních vztahů
i kognitivních schopností

-

nezralost vůle

**zhoršená schopnost řídit vlastní jednání
a překonávat překážky**

setrvat u neoblíbené činnosti

cíle přinášející okamžité uspokojení

kontrasty volných reakcí

sebepojetí a sebehodnocení

problematické

vědomí vlastní nedostatečnosti

- horší výkony než většina -

celoživotní závislost na názoru jiných

pochvala a ocenění vždy potřebné !

adaptabilita – zhoršená

neschopnost řešit nastalé situace
poruchy afektivity i chování
neurotické obtíže
sociální plachost
poruchy nálad
úzkost

socializace – omezená

celoživotní částečná nebo úplná závislost
problémy se společenskými normami
kvalita sociálního prostředí

**rozvojové možnosti
lidí s mentálním postižením**
potřeba celoživotní vzdělávání

sociální inkluze

člověka neurčují jeho nedostatky a hendikepy,
ale to, co dokáže zvládnout, kam se navzdory
těmto překážkám dokáže posunout
proces směřující z okraje společnosti
do jejího hlavního proudu

muzeum jako otevřený prostor pro

**vzdělání
setkávání
sociální učení**

**překonávání předsudků a bariér
narušení stereotypů ve vnímání postižení
narušení stereotypů ve vnímání instituce
nové partnerství a aktivity
prožitek úspěchu**

návštěvník s mentálním postižením

individuální

personál mnohdy ani neví, že takový
návštěvník do muzea přišel

skupinový

žáci speciálních škol
klienti zařízení sociálních služeb

proč to funguje?

**otevřený a vstřícný přístup muzea
zájem muzejního pedagoga
o tuto cílovou skupinu a práci s ní
dobře cílená komunikace
kvalitní edukační program
prostředí bez bariér fyzických (nebo na
minimum zredukovaných),
psychických i sociálních
(poučený personál muzea schopný vhodně
reagovat a komunikovat)**

pedagogický doprovod jako partner muzejního pedagoga

příprava návštěvy

poradenský rozhovor

**informace, které umožní MP připravit program
co nejvíce na míru a podle potřeb návštěvníků**

pravidla úspěšné komunikace návštěvníky s mp

rovnocenný postoj zachovávající jejich lidskou důstojnost
obracejte se na návštěvníky, ne na jejich doprovod
buďte vidět a slyšet
mluvte zřetelně, konkrétně a jednoduše
postupujte po malých krocích
přizpůsobte se tempu návštěvníků, buďte trpěliví
ujišťujte se, že jste byli pochopeni
pokládejte jednoduché a jednoznačné otázky
dbejte na přestávky
umožněte, aby co nejvíce mohli zvládnout sami
závěrečná reflexe

**Umožněte návštěvníkům s mentálním postižením
prožít v muzeu
úspěch a radost z dobře zvládnuté práce.**

•

didaktické zásady edukační práce s návštěvníky s mp

principy obecné didaktiky

názornost – poznání skrze konkrétní sbírkový předmět

přiměřenost – ohled na psychickou a fyzickou úroveň
návštěvníků

soustavnost – jednoduchá a logická struktura **programu**

trvalost – ucelená struktura poznatků, opakování

uvědomělost – prostřednictvím vnější motivace
(odměna)

zásada pro muzejní pedagogy

stanovit
reálné didaktické cíle

didaktické metody

výběr vychází z reálných didaktických cílů
výběr determinují omezení s mentálním
postížením spojená

návštěva muzea jako oboustranný zisk společné rozvojové příležitosti

**Návštěvníci s mentálním postižením
mohou být vnímavé a vděčné publikum,
které spontánně reaguje na podněty a
bezprostředně dává najevo své emoce.**

děkuji za pozornost

Soňa Mertová

www.mcmp.cz